

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: X. H. B., narozený X, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců X
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO:
00007064, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 4. 12. 2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2023, č. j. OAM-1570/BA-BA01-VL18-PS-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Dne 13. 11. 2023 byl žalobce kontrolován hlídkou Policie České republiky, Krajského ředitelství police hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha (dále jen OPKPE Praha) na dálnici D1 směr Praha. Při kontrole bylo po předložení cestovního dokladu a lustrací žalobce zjištěno, že s ním bylo již

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v minulosti vedeno řízení o správním vyhoštění. Žalobce byl následně dne 14. 11. 2023 zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen zákon o pobytu cizinců). Ještě téhož dne bylo žalobci vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Poté dne 15. 11. 2023 žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 16. 11. 2023, č. j. OAM-1570/BA-BA01-VL18-PS-2023 dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen ZZC); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 12. 5. 2024.

II.

Žaloba

2. Žalobce na prvním místě uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela neadekvátní povaze rozhodnutí a dostatečně se nezabývá jeho konkrétní situací. V napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovaného k závěru, že žalobce nebude s příslušným orgánem veřejné moci spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří správní rozhodnutí o vyhoštění. Dle žalobce v odůvodnění nutnosti jeho zajištění žalovaný předložil málo relevantních důvodů a vysvětlení. Dále žalobce přistoupil k popisu konkrétních vazeb na ČR, které ve svém souhrnu vypovídají o faktu, že v ČR hluboko zapustil kořeny a jeho vyhoštění by pro něj nyní představovalo zásah do rodinných a soukromých práv skutečně zásadních proporcí. Žalobce především vyzdvihl skutečnost, že na území ČR pobývá nepřetržitě již 15 let a zapustil zde silné kořeny, o čemž svědčí i fakt, že má v ČR přítelkyni T. T. H. a dceru T. M. A.. Dcera je na žalobce velmi fixovaná, o čemž svědčí i to, že jej pravidelně navštěvuje každý týden v zařízení pro zajištění cizinců X. Žalobcovo zajištění má na dceru velmi špatný vliv, neboť se bez svého otce nemůže obejít. Dcera je na otci závislá i po finanční stránce. Žalobce se o dítě stará a každý měsíc dobrovolně zasílá matce své dcery výživné v částce až 10 000 Kč a nad to ji poskytuje i hmotnou pomoc ve výši až 15 000,- Kč měsíčně. Toto má dle žalobce vypovídat o jeho vřelosti a spolehlivosti, k prokázání čehož doložil čestné prohlášení přítelkyně T. T. H. ze dne 1. 12. 2023. Vzhledem ke všem výše uvedeným okolnostem je žalobce přesvědčen, že pokud by měl možnost pobývat na základě zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu v pobytovém středisku určeném žalovaným, jeho psychické rozpoložení, které je z důvodu nuceného odloučení od jeho dcery špatné, by se zásadně zlepšilo, protože by měl přístup ke svobodnému pohybu a mohl by být v přímém kontaktu se svojí rodinou. Žalobce rovněž spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí ve stanovení doby trvání zajištění. V napadeném rozhodnutí dle názoru žalobce absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy o přiměřenosti využití maximální možné doby zajištění. Odůvodnění v této části rozhodnutí považoval žalobce za nedostatečné a nevypovídající o tom, zda žalovaný zohlednil konkrétní situaci žalobce, čímž učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce měl rovněž za to, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, jíž je ČR vázána. Z výše uvedených důvodů poté žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 13. 12. 2023 žalovaný nesouhlasil s žalobou, neboť dle svého názoru rozhodl v souladu se zákonem. Žalovaný dále uvedl, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC. Svoji situaci – nelegální pobyt na území ČR – žalobce nijak neřešil a tuto snahu projevil až podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z výpovědi žalobce nevyplynulo přitom naprosto nic, co by žalobci bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu před jeho zadržením a umístěním do ZZC, pokud by podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo skutečným cílem žalobce. Z jednání žalobce bylo naopak zcela zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu konstruoval toliko ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou a pokud by k jeho zajištění Policií ČR nedošlo, tuto žádost by nepodal, přičemž neuvedl žádné reálné nebezpečí, které by mu hrozilo v případě návratu do domovské země, naopak uvedl, že v zemi původu mu nic nehrozí, ničeho se tam neobává, a považuje Vietnam pro sebe za bezpečnou zemi. S ohledem na výše uvedené měl žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet. Žalovaný rovněž považoval za prokázané, že v případě zrušení zajištění žalobce po dobu řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany by tento nesetřval na území ČR, nevyčkal výsledku řízení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Proto shledal žalovaný naplnění podmínek uvedených v ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K námitce týkající se toho, že žalovaný dostatečně nezkoumal, zda v případě žalobce lze účinně uplatnit zvláštní opatření dle ust. § 47 zákona o azylu, žalovaný uvedl, že se s danými skutečnostmi plně vypořádal ve svém rozhodnutí, kde mimo jiné uvedl, že by uplatnění zvláštního opatření dle ust. § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho naprosté nerespektování právního řádu i mu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání. Žalovaný taktéž vyloučil, že by se v případě žalobce jednalo o zranitelnou osobu. Případné rodinné vazby měl řešit žalovaný tím, že by projevil snahu řešit svoji pobytovou situaci již v minulosti, a ne účelovou cestou v případě jeho zajištění. Žalovaný také dodal, že situace žalobce byla zapříčiněna výhradně jeho jednáním a ignorováním právního řádu ČR. Žalobce mimo jiné uvedl, že jeho dcera má možnost ho navštěvovat v ZZC. Z výše uvedených důvodů poté žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a § 46a odst. 8 zákona o azylu a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

7. Ze správního spisu vyplývá, že dne 13. 11. 2023 byl žalobce kontrolován hlídkou OPKPE Praha při kontrole na dálnici D1 ve směru na Prahu. Při kontrole bylo po předložení cestovního dokladu a lustrace žalobce zjištěno, že s žalobcem bylo již v minulosti vedeno řízení o správním vyhoštění. Žalobce byl následně dne 14. 11. 2023 zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ještě téhož dne bylo žalobci vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. V policejním protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 13. 11. 2023 žalobce mimo jiné uvedl, že do ČR přicestoval dne 31. 5. 2008 z Vietnamu s vízem za účelem podnikání. Od roku 2011 až do 22. 11. 2022 (kdy byl podmíněčně propuštěn) pobýval s přestávkami ve vězení. Výjezdní vízum mu po propuštění z věznice bylo vydáno třikrát, avšak nevystoupal, neboť má v ČR dceru. Naposledy byl ve Vietnamu v roce 2014. Finanční prostředky si zajišťuje prací pro krajany. Svého nelegálního pobytu si byl vědom. Následně dne 15. 11. 2023 žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR.
8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*.“
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*.“
11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve (žádost podal po až po několika letech pobytu na území ČR a po zadržení Policií ČR, ač se v té době pohyboval na území ČR volně). Zákon o azylu obecně k podání žádosti nestanovuje lhůtu, není zde žádná lhůta počítaná od vstupu cizince na území. Stanovuje pouze lhůtu 7 dnů od informování o možnosti podat takovou žádost v zařízení pro zajištění cizinců (§ 3b zákona o azylu). Podání žádosti o mezinárodní ochranu s časovým prodloužením je však typické pro účelové žádosti. Věrohodnost žádosti, která není podána bezprostředně po dosažení území státu, kde nehrozí nebezpečí, je nižší. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „*(...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V této souvislosti soud také odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelí brozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“. Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domnívá, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 2-3 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména vědomý neoprávněný pobyt na území ČR bez povolení k pobytu; rozhodnutí o uložení správního vyhoštění a již v minulosti jednou nerespektované rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, záměr setrvat na území ČR za každou cenu, neboť zde žije jeho přítelkyně a dcera, výkon nelegální práce. Z uvedeného žalovaný správně usoudil, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí domáhal. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce se pohyboval po území ČR zcela volně, tudíž mohl svou žádost podat kdykoliv dříve. Jeho přístup pak ovšem nekoresponduje s již vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou dány významné důvody pro domněnku, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné.

12. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného o vyloučení aplikace ustanovení o zvláštních opatřeních dle § 47 zákona o azylu. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nezbytností trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, na základě nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a dále se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (vědomý dlouhotrvající nelegální pobyt na území ČR, podání žádosti až po zajištění a přemístění do ZZC, reálná možnost realizace správního vyhoštění, jíž v minulosti nerespektované správní vyhoštění, celkový despekt k dodržování povinností plynoucích z právního řádu ČR) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se žalobce nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zpřetrhat kontakt se správními orgány a opět se nepokusil skrývat na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizování rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. V protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 13. 11. 2023 žalobce rovněž sdělil, že není kontaktní.
13. Rovněž žalobcem navržené řešení v podobě uložení zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu neshledal soud opodstatněným. Jak vyplývá ze shora uvedeného, v případě umožnění volného pohybu žalobci vzniká reálná obava, že se pokusí zpřetrhat kontakt se správními orgány a opět se pokusí skrývat na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nad to soud dodává, že žalobce se v současné situaci, kdy je zajištěn, nachází primárně z důvodu svého protiprávního počínání při setrvání na území ČR, které bylo popsáno již výše. Je proto zcela v souladu s legitimním očekáváním, že žalobce bude povinen snést určité nepohodlí, které v tomto případě spočívá právě v omezení osobní svobody a s tím souvisejícími následky. Rovněž jak vyplývá z tvrzení žalobce, dcera ho navštěvuje v ZZC každý týden, tudíž dochází k onomu osobnímu styku i v rozsahu, který žalobce uvedl v protokolu ze dne 13. 11. 2023 (navštěvují se s dcerou jednou za čtyři dny).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

14. Rovněž námitku žalobce napadající délku jeho zajištění soud neshledal důvodnou. Žalovaný se v souladu s ustanovením § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval maximální délkou doby, po kterou bude žalobce zajištěn v ZZC. Ačkoliv byla žádost žalobce ze strany žalovaného považována za účelovou, nemohl žalovaný vyloučit, že bude žádost žalobce posouzena standardně, tj. z hlediska případného naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Proto stanovil žalovaný dobu trvání zajištění žalobce v maximální zákonem stanovené lhůtě 180 dnů, tedy v délce základní lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany dle ustanovení § 27 odst. 1 zákona o azylu, který tuto stanoví na 6 měsíců. Z úvahy žalovaného je zřejmé, že lhůta zajištění žalobce byla stanovena způsobem, který předjímá dobu nutnou pro to, aby nebyl ohrožen průběh řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a mohlo být o žádosti žalobce rozhodnuto. Ač se jeví odůvodnění délky trvání zajištění stručné, je z něj přesto patrná logická úvaha žalovaného, pro kterou bylo k rozhodnutí o stanovení maximální délky doby zajištění žalobce přistoupeno. V případě, že bude o žádosti žalobce rozhodnuto dříve, než uplyne doba zajištění žalobce, je žalovaný povinen jej ze zajištění propustit ze zákona. Tuto úvahu považuje soud za dostatečnou a přezkoumatelnou.
15. K výčtu ustanovení, která byla podle žalobce porušena, soud uvádí, že pouhý výčet zákonných ustanovení, která měl žalovaný dle žalobce porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobce v rozporu, nelze považovat za žalobní body).
16. Co se týče žalobcem tvrzeného zásahu do jeho rodinných a soukromých práv v důsledku realizace správního vyhoštění, konstatuje soud, že tato tvrzení jsou zcela vychýlena od předmětu řízení o projednávané žalobě, neboť jejím předmětem je zajištění žalobce za účelem řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a nikoliv o uložení správního vyhoštění, a proto se obsahem těchto tvrzení soud dále nezabýval.
17. Žalobcem navržené důkazy soud neprovedl z důvodu jejich nadbytečnosti.
18. Závěrem soud konstatuje, že napadené rozhodnutí zohlednilo veškeré individuální okolnosti případu; žalovaný se rovněž přezkoumatelným způsobem vyjádřil ke všem v řízení vyvstalým okolnostem a tvrzením žalobce, kdy současně vyhodnotil veškeré v úvahu přicházející skutečnosti mající vliv na rozhodnutí ve věci.
19. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. Žaloba v této věci byla doručena zdejšímu soudu dne 6. 12. 2023 a byla dle rozvrhu práce přidělena samosoudkyni Mgr. Janě Komínkové, která je ale v současné době v dočasné pracovní neschopnosti. Dle platného rozvrhu práce jmenovanou samosoudkyni zastupuje v době její nepřítomnosti Mgr. Jaroslava Křivánková.

VI.

Náklady řízení

21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 21. prosince 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.